

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

נו.

עין משפט נר מצוה

גה א מ"י מ"ה מהלכות
משה קדמת הליכ:

(א) [תוספתא פ"ג ה"ו]
(ב) [תוספתא דמנחות פ"ג
ה"ד תהיה פ"ה ה"ו]
(ג) [נדרים ע"ג ד"ג פ"ג
ד"ה] (ד) [שם תוספתא]
(ה) [פ"ג ש"ז ר"פ ע"ג ע"ג
ע"ג ת"ג] (ו) [ת"ג ש"ז
ר"פ ע"ג] (ז) [פ"ג ה"ג
ה"ג] (ח) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (ט) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (י) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יא) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יב) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יג) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יד) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (טו) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (טז) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יז) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יח) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (יט) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"א) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ב) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ג) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ד) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ה) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ו) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ז) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ח) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (כ"ט) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג] (ל) [פ"ג ר"פ ע"ג
ה"ג]

מוסף רש"י

דמות כר"ך ידית
בשריאי. מי שלל ילמן
דיו נכשר וכן: (ב"ריות
כ"ג). בקינות סעודה.
למח' אילתו (ש"ס).

הכי גרסינן נימא תלפא תנאי הוּו לא תרי תנאי הוּו תנא קמא דרבי
יוסי היינו ר' שמעון ותנא קמא דרבי שמעון היינו רבי יוסי ומאי אף
אקמייתא: לימא תלפא תנאי הוּו. תנא קמא דר' יוסי ללפת ולכרוב
ולא לקפלוט ותנא קמא דרבי שמעון
ללפת ולקפלוט ולא לכרוב ורבי

אלא מפני שאמרו חכמים אין פיארה לירק. ואם תאמר מכל מקום
ליפטר ממעשר מפני שהפקירם והפקר פטור ממעשר וי"ל
כ"ה דלמרי כמס' פאה (פ"ו מ"א) אינו הפקר עד שיפקר לעניים
ולעשירים כשמיטה וילפינן (ב"רש"י) משמיטה דמבי שמעטנה
ונטשתה מה ת"ל ונטשתה יש לך

נטישה אחרת שהיא כו ומה היא זו
הפקר לעניים ולעשירים א"כ אפילו
בית שמאי דלמי מפיאה וסברי דהפקר
לעניים הפקר (הכלל ממייני משום
דהפקר בטעות הוה) וטעמא מפרש
המס דמבי צפיאה לעני ולגר מה
תלמוד לומר תעזוב אותם יש לך
עזיבה אחרת שהיא כו ומה היא זו
לעניים ולא לעשירים ומיהו צפיאה
גופיה כולי עלמא מודו דפטורה
גדרשין כספיה ובה הלוי כי אין לו
חלק ומחלה עמך יאז זה שיש לו ללוי
חלק בהן ששם הוא לוי עני וטעם פיארה:
דברוך דיה בשריא. פירש
צקונטרס ומחלה פוסלת
צקדשים דמבי ולקח הכהן בענין
שמהא לקחה בעצמו של כהן וא"כ
והא גבי לולב לא אמרין הכי צקד
לולב הגזול (פסוק דף ג.) גבי לא
ליקוט אינש לולבא צקודא רבא
אמר לקחה על ידי ד"ה שמה לקחה
ומירך ר"י דהמס מיידי צאוחו הלולב
על ידי צקוד ענין גמל כגון שצך
הלולב צקוד ואוחו צקוד שהקודר
מקיימו להחזיק וכי האי גוונא לא היא
חליצה וכן משמע דהיא שמתא
דכחי מיידי דהא קאמר המס לא
ליהדוק אינש לולבא בהושענא דילמא
נמרי טרפי והוי חליצה רבא אמר
מין צמינו אינו חוץ משמע דנשאנו
מינו חוץ והיינו משום דהיא לא
ענין דשמעין דכ"ך ידית בשריא
דכי האי גוונא שייכא חליצה:

הדרן עלך מקום שנהגו

כהנים גדולים ובניהן גזברין וחתיניהם אמרכלין ועבדיהן חובטין את העם
במקלות יתנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה צאו מכאן בני עלי
בשמימא היכל ה' ועוד צווחה צא מיכן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד
את עצמו ומחלל קדשי שמים הוהו כר"ך ידית בשיראי ועבד עבודה
ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס ישמעאל בן פיאבי
תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה ועוד צווחה העזרה שאו שערים
ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנקאי וימלא כריסו מקדשי שמים
אמרו עליו על יוחנן בן נרבאי שהיה י"א ויכנס ב"ג מאות עגלים ושותה ג' מאות
בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש מאי סלקא ביה ביששכר איש כפר
ברקאי אמרי מלכא ומלכתא הוּו יתבי מלכא אמר גדיא יא ומלכתא אמרה
אימרא יא אמרו מאן מוכח בהן גדול דקא מסיק קרבנות כל יומא אתא איהו
אחוי
עוביו של אילן קרי קורה: בייסוס. כהן גדול היה וכן כולן (ו) והיו להן עבדים חמסין וחובטין את העם:
אלתן. מקלותיהן כמו לא באלה ולא כדומה כמסכת שבת (דף סג.) לחישפן. יועי רע: קולומסין. שהיו כותבין לזיגרות לרעה: אמרכלים. אמר
כולו. על פיו נחתך כל צורך הקדש: שעימא. כדמבי (שמואל א ג) אשר ישכנון את הנשים: כר"ך ידית בשריא. ומחלה פוסלת צקדשים
דבעינן ולקח הכהן (י) שיקח בעצמו (י) ועוד דבין הוא: ישמעאל בן פיאבי. כשר היה אבל אנשי ביתו היו בעלי זרוע: שלש מאות עגלין. שהיה
מגדל בביתו כהנים הרבה: מאי סלקא ביה. מה גמול נשתל: מלכא ומלכתא. מלכי בית חשמונאי: גדיא יא. גדי טוב למחלל יומא מן הכהן:

רבינו הגנאל

ואוקימנא לה לר' יוסי ולר'
שמעון. ומאי אף קדמייהא
והא אלפא. והכי קמי
נחנין ללפת ולכרוב. ר'
יוסי אומר ואף לקפלוט.
ר' יוסי הוא התנא קמא
דפליג על ר' שמעון. ותניא
אדון נחנין פאה ללפת
ולקפלוט. ר' שמעון אומר
ללפת ואף לקפלוט. ריש
הוא התנא קמא דר' יוסי.
נמצא תנא קמא דר' יוסי
ר' שמעון. וה"ל דר' יוסי
יוסי. ומאי אף קדמייהא
ראשון. מטיף עליה בר
פולגותיה אף כד וכך. בן
א) בני חין נתן פאה
ליה. בא אבי וצפאן
לעניים טענין ועובדין
בפתח הגנה. אמר להם בני
השליכו פסליכם ואני נתון
לכם כפלים מעשר עני. לא
מפני ששכי צרה. אלא
מפני שאמרו חכמים אין
נחנין פאה לירק. מיד
ביאשונה היו מניחין
עזרות קדשים בלשכת בית
המדרש ולערב היו חולקין
אותן. והיו בעלי זרעות
נוטלין אותן בבורע.
הקדשים בעליהם לשים
כ"י. עד כדי שיהיו עולי
רגלים וראין שמלכתא
נאה בלי דלם. ומאי קרות
שקמה היו ביריות. והיו
בעלי זרעות נוטלין אותן
בבורע. עמדו בעליהן
והקדשים לשים עליהם
ועל כירוא בתן אמר אי
לי מבית תנן אי לי
מחתישתן שהיו רבילין.
אי לי מבית ביתא אי לי
מאלתן שהיו בעלי זרוע.
אי לי מבית קתרוס. אי
לי מקולומסין שהיו חוקקין
אי לי מבית
ישמעאל בן פיאבי. הוא
היה טוב וכו' ביהו הו
בעלי אצרוסין. והם חכמים
גדולים ובניהם גזברין.
וחתיניהן
אמרכלין
ועבדיהם חובטין את העם
במקל. ת"י אביע צווחת
צוחה עזרה. שהם ככניסה
ושהיו ביציאה. ראשונה
צוחה צאו מכאן בני עלי.
שטטא היכל ה'. ועוד
צוחה. צא מכאן יששכר
איש כפר ברקאי שמכבד
עצמו. וכר"ך ידית בשיראי
ועבד עבודה. ונמצא
מבזה קדשי שמים ליגע
בהן בידו. ועוד צוחה שאו
שערים ראשיכם ויכנס
יוחנן בן נרבי תלמוד
פצאי ופילא כריסו מקדשי
שמים. ועוד צוחה עזרה
שאי שערים ראשיכם
ויכנס ישמעאל בן פיאבי
תלמידו של פנחס וישמש
כהונה גדולה. הדרן
עלך פרק מקום שנהגו

א) א"ל ג"ל בן סבא י"ן
י"ב ב"ר פוסלמא מלן א) ש"י
ג"כ פוסלמא מן ג"י ה"ן
ב"כ נ"ב ו"י נ"ב מלחא הסמי מלן.